

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in deželo izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

82

No. 63 Thurs., March 28, 1968

Kaj pa z volitvami?

Casopisje, radio in televizija, vse posveča zmeraj več pozornosti tistim dnevnim političnim dogodkom, ki so zvezani z volitvami. Poročila ne razbirajo dogodkov in jih ne razvrščajo po važnosti, zato se bralec le prelahko zmede in si ustvarja napačno sliko o dnevnem političnem življenju. Zato bi radi opozorili na nekaj okolištin, ki jih moramo imeti pred očmi, kadar nam uhaajo misli na volivni vrvež.

Politični dogodki vseh vrst se kopičijo okoli treh političnih ciljev: okoli kandidatov, okoli konvencij in okoli volitev.

Debatna o kandidatih je v glavnem končana. Za vse volitve so namreč predvideni roki za vlaganje kandidatnih list. Roki so večinoma že potekali v vseh 50 državah. Prijavilo se je na tisoče kandidatov za Kongres in državne glavne skupščine. Vsi se trenutno pehajo za zaupanje volivcev, kajti "veliko je poklicanih, le malo jih bo na primarnih volitvah izvoljenih". Kandidatje morajo agitirati na lastne stroške, le redki so med njimi, ki imajo bogate politične strice in tete. Zato se ne morejo izdatno posluževati ne radija ne televizije. V časopisu pa tudi najdejo le omejen prostor, ker je premalo prostora, pa preveč kandidatov. Agitacija se torej opaja le na shodih in sestankih. Živahna bo postala šele zadnje dni pred primarnimi in pred glavnimi volitvami. Zato se še ne čuti v naši javnosti.

Kot smo rekli, morajo vsi kandidati iti najprej skozi primarne, potem pa skozi glavne volitve, dokler se ne dokopljajo do cilja. Le redki so kandidatje brez tekmecev in jim je prihranjena ta trnjeva politična pot.

Izjema je potek volitev za predsednika ZDA. Pri tem postopku ni nacionalnih primarnih volitev, so samo državne. Njihovo funkcijo vršita konvenciji republikanske in demokratske stranke. Konvencije so torej na zunaj neke vrste nadomestek za nacionalne primarne volitve, v resnici so pa važnejše od teh. Določajo namreč strankarske kandidate za novembrske volitve. Kdor zmaga v novembru, je političen gospodar dežele. Že sijaj in vpliv tega mesta je privlačen za vse ambiciozne politike. Pot do cilja je pa dolga, naporna, draga in tvegana. Kandidat mora namreč dobiti na svojo stran najprvo večino delegatov na konvenciji in potem večino volivcev pri novembrskih volitvah.

Boj za delegate na konvenciji je sila zamotan in težaven. Pri tem pa se javnost le malo briga zanj. Ko je pokojni demokratski predsednik Kennedy začel pripravljati pot v Belo hišo, je par let posvetil samo vprašanju, kako dobiti dosti delegatov na konvenciji za njegovo kandidato. Tudi republikanec Goldwater ni varčeval z nobeno žrtvijo, da pridobi še pred konvencijo čim več delegatov na svojo stran. Ta dva politika sta najbrže ustvarila novo dobo v predsedniških volitvah. Preje so se delegatje odločili šele na konvencijah, koga bodo izbrali za kandidata. Sedaj pa gledajo vsi kandidati, da si zagotovijo že pred časom konvencije večino delegatov. To se je posrečilo Kennedyju in Goldwaterju, končno pa tudi Johnsonu. Vse kaže, da bodo tudi letošnji kandidati imeli iste želje.

Zato se že sdaj vrši živahen lov na delegate, ki je pa navadno zelo zamotan. Tipičen je na primer položaj v naši ohajski državi. Republikanski delegatov za konvencijo bo 58, njihov voditelj bo guverner Rhodes. Rhodes hoče biti gospodar delegacij, zato je proti temu, da bi se delegatje že naprej odločili za tega ali onega kandidata. Je torej proti temu, da bi se ohajski delegatje že sedaj posamič postavili za Nixona ali Rockefellerja. Ker je med ohajskimi republikanci najmočnejša politična osebnost in ima na svoji strani strankinega glavnega voditelja Blissa, ga bodo delegatje verjetno ubogali in Rhodes bo res gospodar svoje delegacije na republikanski konvenciji.

Drugačen je položaj med ohajskimi demokrati. Še predno je Kennedy postavil svojo kandidato, so se cepili na Kennedyjeve in Johnsonove pristaše. Tisti, ki bi moral preprečiti razkol, je senator Young, ki bo vodil demokratsko delegacijo na konvencijo. Dvomijo pa, da je Young dorastel svoji nalogi. Je možno, da bodo ohajski demokratski delegatje glasovali po skupinah. Seveda se pa lahko zgodi, da bo Johnsonov pritisk tako hud, da se mu bodo vsi uklonili.

Tako kot v ohajski državi se vrši zakulisna politika tudi v vseh drugih 49 državah, le da za to javnost ve malo in se navadno tudi ne briga. Brigajo se pa starejši ameriški politiki, ki vidijo v nabiranju delegatov pred konvencijo hiranje sistema konvencij. Mednje spada tudi senator Lausche, ki misli, da naj bo konvencija to, kar je bila nekdanja, to je kraj, kjer stranka lahko izbere najspodobnejšega kandidata. Sedaj je konvencija postala prilika za glasovanje na povelje, za prazno govorjenje, ki ga je vsakdo sit, in za zabave, preden ga sliši. Imajo deloma prav. Padanje u-

gleda in pomena konvencij se tudi vidi po tem, da jih hočejo od zasedanja petih dni skrócić na dva ali tri dni.

Tako smo prišli tako daleč, da je najbolj delikaten del volivne kampanje, to je lov na delegate, prikriti javnosti. Kdor je uspešen lovec, ima pol zmage za seboj.

Volivni boj po konvenciji je lov na volivce, odnosno boj proti apatiji volivcev do volitev. Ta boj je potreben, da pripravi povprečnega Amerikanca, da vsaj vsako četrto leto misli tudi na volitve in ga opozori, da smo ena dežela z enim predsednikom. Tudi to je potrebno politično delo, saj skoraj četrtna volivcev ne ve, kako se imenuje predsednik ZDA! Premajhna politična razgledanost sili kandidate, da lovijo volivce na vse mogoče načine, tudi take, ki nimajo s politiko nobene zveze. To pa je temna stran ameriške demokracije. Ne pospešuje namreč narodne zavednosti, ki je tudi Amerikancem potrebna, pa ne redko še kako!

I. A.

* SLOVENCIN IN SEDANJOST.

— Da pišem tole, mi je dalo povod pismo zavednega slovenskega pionirja, ki pa ne želi, da bi objavil njegovo ime. Njegova zadeva, zakaj tako želi. Med drugim me vprašuje: "Kaj mi sliši in pričakuješ, da bo s Slovenci v Ameriki čez trideset let?"

Za nas Slovence zanimivo in važno vprašanje.

Kaj bo?

Ker ga poznam kot resnega moža, vem, da misli resno in da je resno njegovo vprašanje. Pa čutim, da taka vprašanje stavlja še več drugih med nami, katerim je slovenstvo pri srcu.

Tudi razumem, da so taki med nami, ki jim to vprašanje ne dela sivih las. Slednje ni prav, a tako je in vsak hodi in sodi po svoje.

Kako bo s Slovenci v Ameriki čez nekaj desetletij?

Brezdvomno bodo nas valovi življenja razpluli in raznesli na vsa razna obrežja življenja. So nas raznašali zadnjih sedem desetletij — za naprej nas bodo še hitreje! To je pričakovati, za obupati pa ni!

Naj posežem malo nazaj.

Pred kakimi štiridesetimi leti smo o tem razpravljali: pok. č. g. dr. Hugo Bren, še par drugih gospodov in moja malenkost.

Jaz sem že tedaj snoval načrt za izdajanje primerne družinskega mesečnika, katerega naloga naj bi bila zbiranje zgodovine slovenskih pionirjev v Ameriki. Čez kakih devet let nato se je rodil mesečnik "Novi Svet".

Vsi so se strinjali, da nekaj takega bi bilo potrebno in na mestu.

Ko sem omenil, da so Slovenci organizirali celo vrsto slovenskih fara po Ameriki in v vsem sodelovali pri nič manj kot 47 raznih slovenskih in mešanih farah, so se temu čudili. Zlasti pater Hugo je pristavil: "Zdaj pa glejte, da bo teh 47 'pik' ostalo slovenskih!"

Bomo, to je potrebno v kolikor se to da in se bo dalo, sem pripomnil.

Well, vlekli smo, dokler se je dalo in po mnogih krajih še vedno junaka vlečejo, da je kar za občudovati slovensko požrtvovalnost in zavednost. Seveda vsaki možnosti pa začrta in postavi čas svoje meje.

Tudi to je treba vpoštevati, da čas orje in vozi hitreje, kakor je pred desetletji. Zraven so še velike gospodarske, kulturne, narodne, politične in socialne spremembe po vsem svetu, spreminjajo se zadnja leta vse hitreje kakor nekdanj. Vse to spreminja vse narodno, mednarodno in vse drugo življenje med nami v Ameriki. Povrh razsajajo zadnje čase še rasi problemi. Vse to diktira, kakor izgleda, Združene države, da bolj in bolj obračajo vse tokove življenja v "melting pot" amerikanizacije.

Zato slednja deluje za duha leta hitreje in hitreje. Ta duha in to sta zajela tudi ameriške katoliške škofo, kateri par zadnjih let spreminjajo svoje tokove in tem

oziru hitreje in hitreje. Narodnostnih župnij ne priznavajo več kot nekoč; kjer jih je še kaj, mora biti za to že velik vzrok. Mali ne pridejo v poštev. Te tožbe se čutijo bolj in bolj. Seveda tiste, ki so za to deset in desetletja žrtvovali, to boli. Pota življenja so čudna, vodijo preko ovir in težav. Tako tudi tu.

Kako bo za naprej? Tu smo še, ni še konec nas in upajmo, da tudi tako kmalu ne bo, kakor nekateri računajo. Naj nas ne motijo razna obupavanja. Slovenstvo v Ameriki ima najmanj še pol stoletja živahne bodočnosti — če bo bodočnost pa k temu prilila kake nove dotoke, pa še daj in daj. Le obupati ne, če tudi vsak dan na sveti sonce, kakor bi pričakovali.

Yes, pred 40 leti so povdarjali nekateri, katere sem v začetku omenil, da Ameriška Slovenija bo rekla življenju in obstanku "zbogom" še pred letom 1950. Ali je rekla, ali kaj takega misli reči celo zdaj? Ne še zdaj! Še je živa, živahna in taka bo lahko, dokler jo bomo Slovenci kot taki priznavali in jo v takem duhu krepili.

Vzpodbujevalni duh za tako bodočnost nam dajejo v veliki meri nekatere slovenske naselbine, katere so poživali požrtvovalni naši novodošli slovenski sinovi in hčere v zadnjih dveh desetletjih. To so Slovenci v Chicagu, v Milwaukee, v Clevelandu in še v nekaterih drugih krajih. Občudovati je, kako požrtvovalno gradijo svoja kulturna društva, klube, zbiralna središča, kot v Ohiju, v Wisconsinu in Kanadi. V Kanadi imajo celo lepo uspevajči dve gospodarski ustanovi. Slednje je zelo važno, tega zanimanja je treba tudi med nami v Z.D. več! Gospodarske ustanove so važne!

Cehi stojijo še danes močni v več državah Z.D. Gospodarsko so močni. To jih drži in drži pokonec. Varčljivi kakor so, čuvajo svoje. Na svoje so ponosni. Sicer osvaja tretjo in četrto generacijo duha amerika nizmaja. Ampak narodna zavest je med njimi močna in mladi Cehi s ponosom povdarjajo: Smo Cehi! Ta zavest jih drži v močni zavestni skupnosti, da občudovalno podpirajo med seboj vse, kar je češkega. Malokateri drug narod pozna in upošteva bolj geslo: "Svoji k svojim!" — kakor ravno Cehi. Zato so uspevali in še uspevajo.

Takega močnega duha in edinstvi smo potrebni tudi mi Slovenci! V čem in pri čem? V maršičem! Kje najbolj, to je in bi morala biti naloga preiskovanja takih potreb.

Seveda je treba razumeti, da reševanja takih problemov zahtevajo velike požrtvovalnosti, zlasti v začetkih. Brez teh ni uspehov. Ampak ravno žrtve za to in ono rodijo potem zavestno ljubezen do vsega dobrega, kar kdo žrtvuje. In če tako zavest čuti skupnost — potem narod skupno napreduje po tistem pravilnem slovenskem geslu:

"Vsak za vse, vsi za vsakega!"

— in ne kakor so nas Germani učili: "Eden za vse — vsi za enega!" — kajti pri njih je bil tisti "eden" vedno le German...

O tem bi se dalo še veliko povedati. Moč vsakega naroda in skupin je v njihovih gospodarskih povezavah. Ljudje, ki namesto, da bi sami sebe podpirali, podpirajo druge, taki nimajo gospodarskega napredka niti ne prave narodne zavednosti. Služijo le drugim in drugi požanjejo vse... Čas je, da bi se zavedli vsi tega!

R.

Možinatovi mami v spomin

BRIDGEVILLE, Pa. — Na pelenišno sredo se je zaključila življenjska pot dobre, tihe, trpeče in vdane Možinatove mame v Potoku pri St. Joštu nad Vrhniko. Njen sin g. Roman Malavašič je kaplan pri Sv. Jožefu v Jolietu, Ill. Pogrebne obrede s sv. mašo je imel na prvo soboto v marcu novi pomožni škof dr. Stanko Lenič ob asistenci devetih duhovnikov in številnega ljudstva.

Kaj je bilo posebnega pri tej malo znani, preprosti kmečki stari materi, ki ni gradila mest, ne pisala knjig, ne predsedovala trgovskim kampanijam? Veliko je trpela, nič tarnala, brezmejno zaupala v božjo varstvo in pomoč. V življenju je užila veliko pelina. Koncem julija 1942 so komunisti prišli dopolne k Možinatovim. Vzeli so dve hčeri, moža hčere, mlado dekle Franciko in štiri moške, ki so tisti dan pomagali na polju pri Možinatovih. Pri sosedu so vzeli očeta Selovsa, ki je pustil deset otrok in ženo. Vseh devet ljudi so komunisti pomorili. Zakaj, samo Bog ve. Pri Možinatovih so požgali vsa poslopja in vse izropali. Ostala je sama Možinatova mama in štiri mali otroci njene hčere Marjance, od katerih je bil najmlajši sedem tednov star, najstarejši pa je bil premlad za prvi razred ljudske šole.

Vse iskanje in povpraševanje, kje so Možinatovi, ni prineslo jasnosti. Šele 7. novembra smo našli grob. V enem grobu na skritem prostoru sredi gozda nad Podlipo je bilo zakopanih devet trupel — mučenih in postreljenih v začetku avgusta od komunistov. Drugi dan — bila je nedelja — je bil pogreb. Kako grozne so bile razmere, pove dejstvo, da ni bilo mogoče glade pogreba obvestiti sina, oz. brata g. Romana, ki je bil tajnik tripartitne škofa Rožmana v Ljubljani. Razdalja med Ljubljano in St. Joštom je le kakih 15 milj.

Možinatova mama je nosila težo groznih preskušanj mirno, brez tožab, brez jeze, brez grodnjanja. Tabernakelj in rožni venec sta bila za njo viri moči. Na dan pogreba je po pokopu svojih dragih in ob misli na štiri male otroke mirno rekla: "Ni sem mislila, da bom preživela ta dan; a hvala Bogu, ni bilo prehudu..." Od tedaj naprej je skrbela in bolj z molitvijo in zgledom kot z besedo vzgajala vnuke in vnukinje — otroke svoje umorjene hčere Marjance in njenega moža, tudi umorjenega, Jakoba.

Mnogi, ki so prišli po vojni v svobodni svet, so ob polni skledi in zelenem dolarju pozabili na grozne čase krvave komunistične revolucije — na kri, solze, mrtva trupla, požgana poslopja. Ob smrti tihih svetniških ljudi, kot je bila Možinatova mama, bi se morali spet spomniti na čase, ko nisi vedel, ali boš jutraj še živ ali boš že v večnosti.

G. Romanu naše sožalje, njegovi materi božji mir in božje plačilo, nam vsem pa mnogo takih mater, kot je bila Možinatova mama s Potoka J. C.

Baker za večjo trdoto
PITTSBURGH, Pa. — Baker uporablja kot primes srebro za večjo trdoto.

Milwaški zapiski

Milwaukee, Wis. — POSVETITEV NOVE CERKVE. — Slovenska fara v West Allisu se postavlja z novo cerkvijo. Je to cerkev Marije Pomočnice kristjanov. Blagoslovili so jo zadnjo nedeljo, 24. marca. Ker je to velik dogodek v življenju Slovencev v Milwaukeeju in okolici, sem se odločil, da se ga udeležim. Začetek je bil ob pol dvanajstih. Ze veliko pred to uro so se začele zbirati množice, da bodo pričele lepega obreda. Sam nadškof William E. Cousins je posvetil cerkev. Slovesno zahvalno sv. mašo je daroval župnik cerkve Marije Pomočnice kristjanov Rev. Matt Setnicar S.T.D. Med mnogimi monsignorji in duhovniki smo opazili msgr. Butala iz Jolietu, župnika fare sv. Janeza p. Klavdija Okorna, gospoda Urbica, župnika fare Mary Chenstochowa v La Crosse škofiji, gospoda Pavla Krajnika, ki pomaga ob nedeljah pri fari Marije Pomočnice kristjanov, Fr. Benedikta Hoge iz Lemonta, prejšnje kaplane: g. Zieglerja in g. Macka in še mnogo drugih. Fotografi so se zelo potrudili, da so posneli vse važnejše dele obreda posveticve. Omeniti moram tudi pevski zbor, ki je pod vodstvom ge. Imperl spremljal obrede in povečal slovesnost s svojim ubranim petjem. Dan je bil kakor nalašč za to. Milo ozračje in svetlo sonce sta povečala radost in veselje tako faranov kakor tudi župnika, da je dal zares pečat celi slovesnosti.

Naj omenim govor prevz. gospoda nadškofa: Najprej je čestital gospodu župniku na tem velikem dnevu, prav tako je čestital tudi faranom. Pohvalil je njihovo požrtvovalnost kakor tudi župnikovo. Sodelovanje obojih je privedlo do današnjega dne. Ta duh vzajemnosti daje vzgled vsem. Z današnjim dnem je ta kraj zares postal hiša božja in kraj molitve. Iz obreda posveticve je pokazal na to, da mora ta kraj služiti slavi božji in zvečanju duš.

Blagoslov glavnega in stranskega oltarja, ki sta oba iz marmora, glavni iz črnega in stranski iz rjavkastega, je izvršil na praznik sv. Jožefa pomožni škof Roman A. Atkielski. Iz obrednika, ki mi je prišel v roko, sem razvidel, kako pomemben je ta obred in koliko stvari je v to vpletenih in vse imajo svoj pomen. Škof je ob tej priliki vzdal tudi ostanke svetnikov v grob, ki je vdelen v Oltarno mizo. Sem slišal, da je škof rekel, ko je delal malto in vzdaval te svetinje: Upam, da se zidarji ne bodo pritožili ali protestirali, ker nimam unijske karte, da lahko to delam. Kaj vse človeku pride na um!

Po posvetitvi cerkve je bilo pripravljeno kosilo za duhovnike in sestre, ki jih je bilo kar precejšnje število. Kosilo je bilo pripravljeno v dvorani. Ni bilo nobenih govorov. Prevzišene mu se je zelo mudilo. Ob dveh popoldne je že imel birmo na neki drugi fari.

Ob tej priložnosti faranom in župniku ponovno čestitam na lepi cerkvi in jim želimo vse dobro za bodočnost.

SLOVENSKA ZAVEST. — Mnogo slišimo govoriti o njej. Pa si le priznajmo, da zelo peša. Je vse bolj v besedah kot pa v dejanju. Utopljamo se v tujem morju. Splošen pritisk in pa zavest, da smo majhni in zbadljive opazke so vzrok, da skušamo skriti svoj izvor. Ponovno slišimo izjave: Saj nam tako nič ne pomaga! Zakaj bom pa rabil slovensčino? Moji otroci so tu rojeni in prav tako ne bodo rabili slovensčine. Tako bi lahko našteval brez konca in kraja. Le malo je dovolj korajžnih, da še priznajo jezik svoje matere in

ga spoštujejo. Ne samo to. Hočejo ga rešiti, dokler se rešiti da. Ravnaajo se po izreku: Kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš. In če je tako, je bolje znati jezik svoje matere in očeta kakor pa nešteto drugih. Kolikokrat mi pride na misel izrek: Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. Če sami nimamo spoštovanja do sebe, kako ga moremo pričakovati od drugih. Res, da nam premajhna zveza z domovino in to zaradi razmer, ne daje dovolj opore in smo torej rekoč prepušteni samemu sebi, vendar je možno, da ohranjamo slovensko miselnost, kulturo in jezik, če le hočemo. Posredovati jo moramo vsaj svojim otrokom. Ko mislim na to, moram občudovati starejši rod. Niso doma imeli šol ali prav malo in vendar so tu ustvarili nekaj, da jih moramo občudovati. Domovi, društva, cerkve so dokaz njihovega dela in zavesti. Podobne misli so mi rojile po glavi, ko sem slišal, da je člane slovenskega društva Triglav zaskrbelo, kaj bo z mladino. Člani postajajo starejši, mladina pa hodi svoja pota in seveda hodi pota, ki jim jih kaže nova domovina. Da bi vsaj nekaj rešili, se je društvo odločilo, da poizkusi organizirati mladino in ji posredovati po svojih močeh to, kar je bilo njim sveto skozi vsa leta tujine. V ta namen so sklicali seštanek za soboto, 30. marca, v dvorano sv. Janeza, da se pomenijo z mladimi in da slišijo njihove želje in cilje, ki jih imajo. Radi pa bi jim tudi povedali, da naj mladina počasi prevzame odgovornost in nadaljuje po možnosti in v možnostih, ki so jih starši začeli. Ta dobra volja na strani starejših lahko še veliko popravi in morda tudi reši za daljšo dobo vprašanje slovenske zavesti in slovenske skupnosti. Sestanek se bo začel zvečer ob šestih. Vabljeni je mladina kakor tudi starši. Če pa starši ne morejo, naj pošljejo svoje otroke, da bo uspeh zagotovljen. Sedaj bodo še sledili navodila staršev, ko bodo že nekoliko odrasli, se pa bojim, da bo prepozno.

Vsako leto na Cvetno nedeljo je celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa pri fari sv. Janeza. Tudi letos bo tako. Po izjavah župnika bo letos malo drugače, kakor je bilo druga leta. Druga leto so bile ure češčenja po stanovih, letos bo pa to na osnovi družinskega češčenja. Družine iz različnih predelov fare bodo imele ure češčenja od 2. do 3. popoldne. Zaključek pobožnosti bo ob pol šestih zvečer. Da so Slovenci vabljeni na svojo uro češčenja, se samo ob sebi razume. Sedaj lahko pokažemo, koliko jim je do slovenske ure in kako še držijo skupaj. Dejanja so bolj zgovorna kakor besede.

Precej naših ljudi se nahaja po bolnicah. Kar vrstijo se druga za drugim. Operirana je bila Mrs. Kathy Shields (Muskateve), George Kotze je moral zopet v bolnico. Stroj, ki uravnava njegovo srce, se je nekaj porokvaril. Frank Rozina je rekel, da se mora dati pregledati. Mrs. Josephine Certale se muči z revmatizmom. Je še veliko drugih. Če bi vse naštel, bi mi zmanjkalo prostora. Če imate kdaj čas, pa jih obiščite. Bodo zelo hvaležni!

Zna molčati

"Nežka, kar se pri nas zgodi, se ne sme nikjer zvedeti. Ali znate molčati?"

"Seveda znam. Pri prejšnji gospodinjji sem razbila deset krožnikov in pet kozarcev, a še zdaj nihče ne ve, kdo je to napravil."

Družba sv. Družine

THE HOLY FAMILY SOCIETY

Ustanovljena 23. novembra 1914

V Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois
Severne Amerike 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: STEVE J. KOSAR, Temporary address:
42306 E. Florida Ave., Hemet, Calif.
1. podpredsednik: Louis Barbic, 1424 Highland Ave., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: JOSEPH J. KONRAD, One Fairlane Drive, Joliet, Ill.
Zapisnikar: JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., No. Chicago, Ill.
Blagajnik: ANTON J. SMREKAR, R.R. 1 Oak Ave., Lockport, Ill.
Duhovni vodja: Rev. ALOYSIUS MADIC, O.F.M.

Vrh. zdravnik: Dr. JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Ill.
MATTHEW KOČEVAR, 314 Larken Ave., Apt. 10-B, Joliet, Ill.
JOSEPH SINKOVIC, 2519 So. Austin Blvd., Cicero 50, Ill.

POBORTNI ODBOR:

ANTHONY TOMAZIN, FRANCES YUCEVICIUS, MARY RIOLA

Direktorica prireditelj:
NANCY OWEN

URADNO GLASILO:

AMERISKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103

Družba Sv. Družine je bila ustanovljena l. 1914 in je katoliška bratska organizacija, katere naloga je čuvati dom in družino.

Nudi vrsto življenjskih zavarovanj: običajno za celo življenje, za 20 let plačevanja, za 20 let z izplačilom, za 5 let, 10 let in družinski načrt.

Življenjsko zavarovanje z ozirom na starost:

Do 16. leta, mladinski oddelek	\$10,000
Od 17 do 35, odrasli oddelek	\$15,000
Od 36 do 40, odrasli oddelek	\$10,000
Od 41 do 45, odrasli oddelek	\$ 2,500
Od 46 dalje	Vse bolniške

Zavarovanje za bolezen in nesrečo (Bolnišniško zavarovanje), ki ga nudi družba: za dohodek, bolnišnico, zdravnik in operacije. Družba nudi bolniško zavarovanje vsem katoličanom od treh mesecev do 80 let starosti.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na glavnega tajnika:

JOSEPH J. KONRAD, One Fairlane Drive, Joliet, Ill. 60434

The Holy Family Society, D. S. D. of the U. S. A. Minutes of the Annual Meeting January 27, 1968

(Continuation)

The President now called on the Third Trustee for his report.

Mr. President and Members of the Supreme Board:

I wish to report and verify that all of the securities of the Society were reviewed and checked and are in very good order. The common stock and preferred stock that has been recently purchased for the Society is of the finest quality. Congratulations are in order for the wonderful set up with the books. It is also wonderful to report that our Society is now a One Million Dollar Society.

Joseph Sinkovec,
Third Trustee

A motion was made by Louis Barbic that the report of the Third Trustee be accepted as given. Motion was seconded by Mrs. Jerisha. Carried.

The President now called on the First Vice-President, Louis Barbic, for his report.

Members of the Supreme Board:

In the year nineteen hundred and sixty-seven, it was a very interesting and aggressive year for the Society. We have finally reached a plateau that all of us have been working for, that is the Society becoming a One Million Dollar Society. My special congratulations to our Treasurer, Anton J. Smrekar, for a job well done.

Louis Barbic,
First Vice-Pres.

A motion was made by Joseph Sinkovec that the report of the First Vice-President be accepted as given. The motion was seconded by Matthew Kochevar. Carried.

President Steve Kosar now

called on the Second Vice-President, Anna Jerisha, for her report.

My report, as usual, will be very short. The operation of the Society is running very smoothly and I am very proud of our Society becoming a One Million Dollar Society. Everyone is doing a fine job. This is my report.

Anna Jerisha,
Second VicePres.

Motion made by Matthew Kochevar to accept the report as given. Seconded by Joseph Sinkovec. Carried.

President Steve Kosar made a suggestion that the Society's account at the Union National Bank in the amount of \$10,000 at a return of 3% be withdrawn from the bank and the money be at the disposal of the Financial Committee for the purpose of re-investment. A motion was made to accept the suggestion by Louis Barbic and seconded by Mrs. Jerisha.

NEW BUSINESS

The President now introduced Mrs. Mary Puklavetz of Lodge No. 13. Mrs. Puklavetz is assisting the Chicago Lodge members regarding the details to be made for the Society's convention in 1968.

Mrs. Puklavetz investigated three tentative locations that could be the convention site in 1968. The first location was Manny Perli's in Cicero, Illinois. The second location was Chateau Royale, Chicago, Ill. The third was Fontana D'Or in Chicago, Ill. After a discussion of the above mentioned potential convention sites and dates available to obtain these sites, it was agreed that a date must be set immediately for the convention. After a lengthy discussion, our Treasurer Mr. Anton Smrekar presented a motion that the dates of Sunday, August 25 and Monday, August 26, 1968 be the dates for the 18th Convention of the Holy Family Society. The motion was seconded by Louis Barbic. Carried.

The Supreme Board, after another lengthy discussion, unanimously agreed that the Fontana D'Or will be the convention site. Further details regarding the agenda, location of the convention site will be prepared and this information will be given to all members, delegates, alternates and friends of the Society.

Lodge No. 13 will be the host lodge for the convention. The cost of the expenses of this convention will be underwritten by the Holy Family Society of the U.S.A. A motion was made by Anton J. Smrekar that the Society will underwrite the cost of this convention. Motion was seconded by Joseph J. Konrad. Carried.

It was unanimously decided by the Supreme Board that the next Quarterly Meeting will be held on Saturday, April 27, 1968. The Meeting will be called to order promptly at 11:00 A.M.

A motion was made by Joseph J. Konrad that the next meeting be held April 27, 1968 and seconded by Joseph Sinkovec. Carried.

The First Vice-President now called upon the President, Steve Kosar, for his report to the Supreme Board.

Mr. Vice-President and Members of the Supreme Board:

The Society is progressing very satisfactorily. Everyone worked very hard together and the results are the proof of our success. Thank you for doing a wonderful job in 1967.

Congratulations Mr. Secretary for attaining the goal of One Million Dollars.

In 1957, we started the Accident and Health Department with \$7,500.00. Somebody upstairs had to help. Everyone thought we would not be successful. We have come a long way in this short period of time.

Our Society had a lot of good help — the Supreme Board, membership, sales force — all must be congratulated.

Hirsh Kravit is a very fine man — the most honest and honorable man I have ever met. Mr. Kravit and his associates must be congratulated.

We do have problems — other states, new fields, more acquisition of new members.

It is very gratifying though to be surging ahead.

I would like to wish you all the best of everything and with our help the Society will continue to grow.

Thank you.

Steve J. Kosar,
President

The First Vice-President asked for a motion that the Presidents' report be accepted as given. Motion made by Joseph Sinkovec and seconded by Mrs. Jerisha. Carried.

There being no more business to discuss, the Meeting was adjourned at 2:14 P.M.

Hranite denar za deževne dneve
— kupujte U. S. Savings bonds —

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

Iščemo žensko za hišno delo 4 dni v tednu. Kličite FA 1-2068. (63)

Oglašajte v "Amer. Domovini"
Help Wanted — Female

Waitress

11a.m. to 2 p.m. Monday thru Friday. 1.25 per hour. Carl's Cafe, 1301 Marquette EN 1-8997 (64)

MALI OGLASI

V najem

4-sobno na novo prebarvano stanovanje s kopalnico se odda na E. 73 St. Kličite pred 3. uro popoldne: 431-6798. (x)

Hišo kupi

Mlad slovenski par bi rad kupil dobro eno ali dvodružinsko, podkleteno hišo z garažo v okolici Sv. Vida. Kličite od 6. do 9. ure zvečer: 391-6545. (64)

V najem

Na 1179 E. 79 St., zgoraj, v zadnjem poslopiju, 3 sobe in kopalnica, \$35. Vprašajte Mr. Clere v sprednjem poslopiju, spodaj, zadaj ali kličite lastnika 631-3144. (64)

NAPRODAJ Ta hiša ne bo dolgo na trgu!

Dvodružinska — lesena
5 sob spodaj — 5 zgoraj
V ODLICNEM STANJU
AVTOMATIČNA PLINSKA
FURNEZA: A.U.I. H.W.
GARAŽA ZA DVA AVTA
NOBENIH POPRAVIL
ALI PLESKANJA.
ENO STANOVANJE SE
ODDAJA ZA NAJMANJ
\$100 MESEČNO
\$26,000.00

J. P. MULL BROKER
Telefon: 881-2345 (66)

V fari sv. Kristine

Cist 5-sobni bungalov naprodaj, 2 spalnice spodaj, 1 spalnica 16x28 zgoraj, garaža za 2 kare, predeljena klet, razvedrilna soba, nov dovoz in hodnik, lot 155 čev. globok.

LAURICH REALTY
496 E. 200 St. IV 1-1313 (64)

KUPUJTE PRI MAY DNEVNO: V MESTU OD 10 DO 5:45; OB PON. & ČETRT. OD 10 — 8:30. V PODRUŽNICAH OD 10 — 9:30
RABITE EAGLE ZNAMKE KOT DENAR PRI MAY!

MAY'S ALL 7 STORES BASEMENTS

Cudoviti novi kroji mladenskih, damskih in ženskih

pomladnih in
velikonočnih plaščev

29.99

- Barve:
- Rožnata
 - Zelena
 - Bela
 - Drap
 - Limonina
 - Glinasta
 - Siva
 - Črna
 - Modra
 - Naškropljeni
 - Karirasti
 - Tweedasti

Zadaj opasani, z eno ali dvema vrstama gumbov, novostni ovratniki, modni zavijki, ali pa zapenjanje na strani, 100% volneno blago, voljasto, bukveji, worstedi, flanela. Ti modni plašči so tisto presenečenje, na katerega čakate. Jrs. 5-13; damske mere 8-18; ženske mere 14½-24½.

Zal pismenih in telefoničnih naročil ne sprejemamo.

KLETNI ODDELEK DAMSKIH
OBLAČIL V VSEH 7 TRGOVINAH

Modne damske
bombažaste

r-a-z-t-e-g-l-j-i-v-e
hlače

3 pari za **\$6**

ali 2.29 par

Damske mere 10 do 20

- Zelenjavno zelena
- Modra
- Črna
- Rumena

Poletno vreme in veselje je skoro pred vrati, mi pa smo pripravili za vas poletna oblačila, med drugim tudi te raztegljive bombažaste hlače za na plažo, ali za vsaki šport. Te hlače se raztezajo z vami in ne kvarijo vaše postave. Več ljubkih barv.

Sprejemamo telefonična naročila

Kličite CH 1-3070;

Lorain 233-6141; Elyria 322-6304

KLETNI ODDELEK DAMSKIH SPORTNIH
OBLAČIL V VSEH 7 TRGOVINAH

Stroh's v zaboji.

Stiriindvajset 12-určnih steklenic finega, okusnega piva. Dovolj zaloge, dovolj užitka. In Stroh's pivo je podpirano z več kot stoletnim zadovoljstvom. Nabavite si Stroh's v zabojih...
Vaš najboljši kup!

Stroh's
Edino ameriško z ognjem
varjeno pivo

The Stroh Brewery Company, Detroit, Michigan 48226

IVAN TAVČAR:

V ZALI

"Pogubi ne odidem!" odgovore drugi.

"Če bodele tako ravnali, kakor namerjate, gotovo ne. Vi sami silite v smrt, ko točete s sekiro po mizi! Sebe hočete končati, samo da otmete evangelijske svoje brate po pogorju! Ne vem, ne vem, ali pač dospete do srečnega konca! Vidim že, kako prihrume v Zalo oboroženi hlapci ter nas vse polove in ukleonejo. In hišo nam zapalijo in odženo živino in ugonobe vse, za kar ste vi, oče, delali in delali. In staro mater in mater in Katrico, vse te slabotne ženske tudi odtirajo z nami v Loko in suvali jih bodo s puškami in z nogami, če ne bodo mogle hoditi tako hitro, kakor bodo hoteli pijani biriči. In naši bratje, ali bodo oti? Pravim vam, da ne in da se pogube z nami vred!"

"Kako je to mogoče," vpraša Luka, "ko ne bode nikogar, ki bi jih izdal, in ko bode vendar papist, ki bi nas lahko tožil, spravljen v kraj, da ne bode mogel izdati nikogar? Sekiro v roke, ta je najpametnejša, in to je zadnja moja beseda!"

"Bog ga je dal v naše roke," izpregovori starec, "in če nam je že umreti, naj zgrabi tudi njega hudič, kateremu je itak namenjen!"

Ali najmlajši sin se ne da premotiti.

"Kdo nas izda?" pravi. "Deset in še več jih bode, ki nas izdajo! Ti loški sodniki vohajo in vohajo, naposled pa vse izvohajo. In če z zvito svojo besedo ne pridejo do konca, pa posežejo po tisti železnini, ki ste jo že časih videli na loškem gradu, in po drugi taki pripravi in ti tro prste, stiskajo noge, te obešajo in mučijo tako in drugače; potem pa si mehak in poveš vse, kar si skrival v srcu, in dosti-

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

WAITRESSES

Day or Night. Call or apply
ROG'S PUB & RESTAURANT
5245 St. Charles Rd., Berkeley, Ill.
544-4468 after 10 a.m.

(64)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPING AIDS

Full time. Days. Good starting salary, free meals, all benefits. North Suburban Nursing home. 6601 Touhy CO 7-9630

(66)

HELP WANTED

COOK

Day or night. Call or apply
ROG'S PUB & RESTAURANT
5245 St. Charles Rd., Berkeley, Ill.
544-4468 after 10 a.m.

(64)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN BY OWNER

Choice Southwest location. Factory and neighborhood business. Must sell. Established 7 years. Call 9-1 pm 778-9294

(65)

TAVERN & GROCERY

By owner. Gross \$71,000 last year. Liv. qtrs. 4 acres, year around busn. \$15,000 down—terms. Chain O'Lakes area. 1 mile W. Rt. 59 on Grass Lake Rd. Call Antioch 395-9748

(66)

RESTAURANT

By owner. 1958 West 17th St. Also, RESTAURANT 6401 Mannheim, Rosemont. Ask for Mack. 296-5201

(66)

nevarnost, vendar kanonik Amand dotleji ni izpregovoril niti besedice.

Sedaj pa se oglasi, rekoč: "Pusti dekleta, hudobni stari, in ne ubijaj svoje hčere! Saj mi je drago in ljubo, da me postavite izpod te strehe, kjer ne poznate ne gostoljubja ne prave vere Kristusove! Storite, česar ne morete opustiti! Moj Bog, ki ne pusti, da bi padla ptica s strehe, brani tudi mene, če je taka volja njegova!"

"Torej, sinovi," de starec, "pa je vse v najboljši pravici in v najboljšem redu. Primimo ga in odnesimo ga, kamor hoče sam! Saj mu izpolnimo samo voljo!"

"Tem manjša je naša prega-ha," se zasmije sin Luka. "Vzdignimo torej!"

Dvignili so ležišče z bolnikom vred in ga odnesli skozi tesna vrata. Napravljalo jim je to dosti sitnosti in le iztežka so izvlekli posteljo v prvo sobo. Ob-

lival jih je pot, toda bili so vsi veseli pri delu.

Povzel je oče: "Samo glejmo, da nam ne pade s postelje in na deske! Dejalo bi se nam, da smo ga ubili. Delajmo rajši počasi, saj je noč dolga! In slana pride šele proti jutru."

Ko postavijo posteljo sredi prve sobe, pravi oče: "Andrej, zakleni duri pri čumnati, da nam to preklicano dekle ne pride vmes. Bog ve, da jo je že preslepil ta papist z bledim svojim obrazom!"

Sin Andrej vestno zaklene omenjene duri, nato pa zopet s skupno močjo dvignejo bolnika.

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

Pritirajo ga v vežo in iz veže na planico pred hišo.

Bila je jasna, toda že precej hladna noč. Sedaj in sedaj je potegnila ostra sapa od severa, da se je čulo, kako je šumela po bližnjem bukovju in tresla je senesko listje z njega. Zanesli so posteljo od hiše ter jo postavili na travnato ravnico, ki jo vidite še dandanes za Mrakovo hišo.

"Ugodno vreme je," izpregovori nekdo izmed sinov in si otira pot s čela. "Vleče tudi nekoliko izza hribov in dobro vem, da bode jutri Zala vsa bela, kakor bi jo bil z moko posul."

"Delo je dokončano," pravi

starec; "sedaj pa k počitku, otroci!"

Odšli so in niti iskra usmiljenja se jim ni utrnila v temnih dušah, ki so bile polne tiste strasti, ki jo je vedelo pravo luteranstvo vzbujati svojim vernikom.

Zapahnejo vrata pri veži. V

sobi zleze oče na peč, sinovi pa poležjo po klopih. Oče še deje: "Zbudite se na vse jutro, da ga zopet prinesemo v stanico! To bi bil zlodej, če bi se prikazali grajski hlapci po bregu in bi iztaknili satanovega služabnika pred hišo v mrazu! In čudim se, da jih še toliko časa ni!"

SONGS & DANCES OF THE SLAVS!

DUQUESNE UNIVERSITY

TAMBURITZANS!

3 P.M. Sunday March 31

CLEVELAND PUBLIC MUSIC HALL

Tickets on Sale Now At All Burrows Stores

Loge \$3.50, Orch. and Mezz. \$3.00

Parquet \$2.50, Balcony \$2.00

Special Student Price \$1.00

Let's get the confusion out of saving money.

Hranjenje naj bi ne bilo komplicirano. Kar ljudje res hočejo, je prihraniti denar... in to iz različnih nagibov. Poznamo več načinov hranjenja. Nekateri so ugodnejši od drugih. Vse zavisi od vaših lastnih razmer in potreb. Mi bi radi pomagali razjasniti zmedo in stvar razčistili.

4% 5% 5%

Society National Bank redni hranilni račun. Varen. Takoj razpoložljiv. Preprosta učinkovita način hranjenja za bodoče potrebe.

Običajne hranilne vloge na knjižico se obrestujejo po 4% na leto. Obresti se pripisujejo polletno. Vloge, narejene v prvih desetih dneh januarja, aprila, julija ali oktobra, in vložene po eno četrtletje, se obrestujejo že od prvega dne v vsakem četrtletju.

Society Bonus Passbook hranilni račun vam omogoča visokih 5% na leto pri vaših rezervnih glavnica. Tu je način poslovanja.

Vi enostavno vložite \$1,000 ali več in vedno obdržite najmanjšo glavnico \$1,000. Dodatne vloge napravite po \$100 ali več naenkrat. Vloge morajo ostati vložene 90 dni, da se obrestujejo po 5%. Obrestovanje se začne na dan vloge in se izplača četrtletno na 1. marca, 1. junija, 1. septembra in 1. decembra. Po najmanj 90 dneh lahko vloge dvignete v prvih desetih koledarskih dneh mesecev marca, junija, septembra ali decembra. Obresti se lahko pripisejo k Vašemu Society čekovnemu, rednemu hranilnemu, ali Bonus Passbook hranilnemu računu, ali pa se Vam pošljejo po pošti. Kakor želite.

Society National bančni hranilni certifikat na vlogo je načrtovana, obresti zajamčena investicija za vaše večje rezervne vsote.

Society Savings certifikati se obrestujejo po 5% letno, najvišja bančna, po zakonu določena obrestna mera in so razpoložljivi ob dozoritvi po 6, 9 in 12 mesecev. Obrestujejo se od dneva vloge. Obresti se avtomatično pripisejo vašemu Society čekovnemu ali hranilnemu računu, ali pa se vam pošljejo po čeku. Najmanjša vloga je \$2,500. Večje vloge se lahko napravijo v zneskih po \$100. Na primer: \$2,600, \$2,700, \$2,800, itd.

Če imate še vedno težave odločiti se, kateri hranilni načrt je najboljši za vas, oglasite se v vašem najbližjem Society uradu. Mi vam bomo stvar odkrito pojasnili.

Society NATIONAL BANK

OF CLEVELAND
Member F.D.I.C.